

Program zdrowotny Miasta i Gminy Piekoszów „Grypa – lepiej zapobiegać niż leczyć”

WPROWADZENIE

Zdrowie dla człowieka to najdroższa, najcenniejsza wartość i niczym nie można go zastąpić. Jest to stan ogólnego samopoczucia jak również kondycji fizycznej oraz psychicznej. Każdy człowiek sam decyduje o swoim zdrowiu ponieważ ma na nie bezpośredni wpływ. Jest wiele czynników, które wpływają na nasz stan zdrowia. Do najważniejszych z nich można zaliczyć między innymi: środowisko przyrodnicze, tryb i styl życia, hałas, praca, stres, opieka zdrowotna. Światowa Organizacja Zdrowia uważa, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania ale przede wszystkim powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu – na jego wzmacnianiu.

Narodowy Program Zdrowia uwzględnia główne kierunki polityki zdrowotnej, która to przesądza o cechach, charakterze, sprawności funkcjonowania i efektywności systemu ochrony zdrowia.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowotnego jest: stwarzanie warunków oraz kształtowanie motywacji, wiedzy i umiejętności zdrowego stylu życia, a także podejmowania działań na rzecz zdrowia własnego i innych, kształtowanie sprzyjającego zdrowiu środowiska życia, pracy i nauki, zmniejszenie różnic w zdrowiu i dostępie do świadczeń zdrowotnych.

1. Opis problemu zdrowotnego

a. Problem zdrowotny - Grypa

Grypa jest chorobą zakaźną, która rozprzestrzenia się w szybkim tempie. Grypa przenosi się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową (np. podczas kichania), a największa ilość zachorowań występuje podczas sezonowych epidemii, powodując ostre objawy uniemożliwiające pracę osobom czynnym zawodowo. Szczepienia to najbardziej skuteczny sposób zapobiegania infekcjom i powikłaniom powodowanym przez wirusy grypy. Szczepienia są szczególnie ważne dla osób o wysokim ryzyku wystąpienia poważnych powikłań pogrypowych, a także dla ludzi z otoczenia osób z grupy wysokiego ryzyka oraz ich opiekunów.

WHO zaleca szczepienia przeciwko grypie sezonowej:

- zalecenia o najwyższym priorytecie: -kobiety w ciąży,
- zalecenia priorytetowe (kolejność dowolna):
 - osoby starsze,
 - osoby przewlekle chore,
 - pracownicy służby zdrowia.

Epidemie grypy powodują znaczne koszty społeczne i niekiedy mają zasięg kontynentalny lub światowy, dlatego grypa wymaga globalnej koordynacji epidemiologicznej.

Grypa sama w sobie nie jest chorobą groźną, niebezpieczne są natomiast jej powikłania zwłaszcza u osób starszych i małych dzieci.

Osoby poddające się szczepieniu znacznie zmniejszają ryzyko zachorowania na grypę. Należy zaznaczyć, że osoby starsze są bardziej narażone na zachorowania na grypę oraz na związane z nimi powikłania. Często zdarza się, że sytuacja finansowa nie pozwala na zakup szczepionki przeciw grypie.

b. Epidemiologia – Grypa

W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca – wtedy notuje się najwięcej zachorowań. Należy zatem szczepić zanim rozpocznie się sezon epidemiologiczny. Jak wynika z informacji Zakładu Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru w okresie od 01 września 2022 r. do 22 maja 2023 r. odnotowano w Polsce łącznie 5 792 177 zgłoszeń przypadków zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę. W 2022 r. w miesiącu grudniu odnotowano 24 zgony z powodu grypy.

W okresie sprawozdawczym 23-31.12.2022 r. zarejestrowano w Polsce ogółem 6 496 zachorowań na grypę i zakażenia grypopodobne.

Z powodu grypy lub podejrzenia grypy w okresie od 23 do 31 grudnia 2022 r. w województwie świętokrzyskim trafiło 90 osób do szpitala. Główną przyczyną skierowania pacjenta do szpitala były objawy ze strony układu oddechowego oraz objawy ze strony układu krążenia.

W Polsce od lat odnotowujemy niską akceptację szczepień przeciw grypie. W sezonie 2022/2023 liczba zrealizowanych szczepień przeciwko grypie spadła o 20%.

Jak zapobiec grypie:

- coroczne szczepienia przeciw grypie,
- przestrzeganie higieny mycia i dezynfekcji rąk,
- zakrywanie ust i nosa w czasie kaszlu i kichania,
- w okresie sezonu grypowego unikanie przebywania w pomieszczeniach o dużym zagęszczeniu ludzi,
- unikanie przez osoby z objawami zakażenia górnych dróg oddechowych bezpośrednich kontaktów z innymi ludźmi,

Szczepienia przeciw grypie sezonowej można wykonać w dowolnym momencie sezonu grypowego.

Szczyt zachorowań na grypę przypada zwykle między styczniem, a marcem. Optymalny termin szczepienia to październik – grudzień. Na szczepienie nie jest jednak za późno do kiedy stwierdzamy wzrost zachorowań na grypę.

c. Populacja objęta Programem – Szczepionki

Program skierowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Piekoszów w wieku od 55 roku. Populacja objęta programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów. Planowana liczba osób wynosi:

- 2023 r. – 300 osób (rocznik od 1968).
- 2024 r. – 300 osób (rocznik od 1969).

d. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

Grypa jest chorobą ogólnospołeczną. W polskim Programie Szczepień Ochronnych szczepienia zaleca się osobom od 55 roku życia (ze wskazań klinicznych

i indywidualnych). Możliwość zaszczepienia się przeciwko wirusom grypy może stanowić u osób od 55 roku życia szansę na zdrowsze życie. Jest to jedyną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Konieczne jest powtarzanie szczepień co roku ze względu na zmieniający się antygen wirusa powodującego zachorowania i w konsekwencji inny rekomendowany przez WHO, skład szczepionki. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi.

2. Cele Programu

a. Cel główny

Zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie wśród populacji objętej programem, a tym samym poprawa stanu zdrowia osób objętych szczepieniem z terenu Miasta i Gminy Piekoszów poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na grypę dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień.

b. Cele szczegółowe

- przebadanie i zaszczepienie jednorazową dawką w terminie od października do grudnia 2023r. i 2024 r. mieszkańców Miasta i Gminy Piekoszów,
- zmniejszenie zachorowalności na grypę,
- zmniejszenie liczby powikłań pogrypowych wśród zaszczepionej populacji mieszkańców takich jak: zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego, zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie mózgu
- zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem ww. schorzeń,
- zwiększenie świadomości społeczności lokalnej dotyczącej zagrożeń związanych z zachorowaniem na grypę,
- podniesienie poziomu wiedzy na temat szczepień przeciw grypie i ich celowości,
- poprzez pozytywne doświadczenia osób uodpornionych, zwiększenie akceptacji społecznej szczepień przeciw grypie.

c. Oczekiwane efekty

- zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat działań profilaktycznych podejmowanych w celu zapobiegania chorobom zakaźnym i podnoszeniu komfortu życia,
- uzyskanie wysokiej frekwencji osób kwalifikujących się do objęcia programem,
- zaszczepienie jak największej liczby osób z populacji od 55 roku życia, zgodnie z harmonogramem. Osoby, które ukończyły 74 rok życia objęte są bezpłatnym szczepieniem przeciwko grypie z mocy ustawy.
- zmniejszenie liczby zachorowań na grypę,
- zmniejszenie liczby hospitalizacji z powodu grypy i jej powikłań,
- w perspektywie wieloletniej zmniejszenie ilości zachorowań na grypę i zmniejszenie ilości powikłań pogrypowych wśród wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Piekoszów.

d. Miernik efektywności

Miernikiem efektywności programu szczepień przeciwko grypie będzie:

- liczba osób uczestniczących w programie,
- odsetek osób uczestniczących w programie w ogólnej liczbie osób spełniających kryteria kwalifikacji do programu,
- współczynnik zapadalności na grypę i choroby grypopodobne,
- liczba odbiorców przeprowadzonej edukacji zdrowotnej.

3. Adresaci Programu

Do uczestnictwa w programie zaproszeni zostaną mieszkańcy poprzez ogłoszenia i informacje umieszczone na tablicach ogłoszeń, stronie internetowej Miasta i Gminy Piekoszów i realizatora programu oraz lokalnych gazetach jak również ogłoszenie w trakcie mszy świętej w lokalnym kościele parafialnym.

4. Organizacja Programu

a. Części składowe, etapy i działania organizacyjne

Etap I: Opracowanie programu.

Etap II: Wybór realizatora programu zostanie dokonany na podstawie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 i 1493).

Etap III: Realizacja programu:

- dotarcie z informacją o programie do osób objętych ww. działaniem,
- rekrutacja osób do programu - kwalifikacja uczestników programu do szczepienia zostanie dokonana na podstawie kolejności zgłoszeń do realizatora programu.

b. Planowane interwencje

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej,
- każda osoba od 55 roku życia, która zgłosi się do realizatora programu zostanie przebadana w celu wykluczenia przeciwwskazań do podania szczepionki, a następnie zaszczepiona,
- szczepienia będą bezpłatne i dobrowolne,

c. Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników

Do programu kwalifikowane będą osoby, które spełniają warunki:

- zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Piekoszów,
- brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia

d. Zasady udzielania świadczeń w ramach programu:

Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko wirusowi grypy otrzyma każda osoba, która została zakwalifikowana do programu.

e. Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

Szczepienia przeciw wirusowi grypy znajdują się w grupie szczepień zalecanych ale niefinansowanych ze środków publicznych.

f. Sposób zakończenia udziału w programie i możliwości kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania

Pełne uczestnictwo w programie polega na zrealizowaniu schematu szczepień szczepionką przeciwko wirusowi grypy. Zakończenie udziału w programie jest możliwe na każdym etapie programu.

g. Bezpieczeństwo planowanych interwencji

Program szczepień będzie realizowany przez realizatora programu. W programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty.

W przypadku wystąpienia działań niepożądanych u uczestnika programu będzie on mógł uzyskać pomoc medyczną u realizatora programu.

h. Kompetencje/ warunki niezbędne do realizacji programu

Szczepienia będą realizowane przez realizatora programu, gdzie:

- szczepienia będą przeprowadzone przez wyspecjalizowane pielęgniarki pod nadzorem lekarskim,
- realizator posiada punkt szczepień oraz lodówkę do przechowywania szczepionek.

5. Koszty

a. Koszty jednostkowe

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki wraz z kosztem podania szczepienia nie przekroczy kwoty **125,00 zł**.

b. Planowane koszty całkowite

Środki na realizację programu przeciwko wirusowi grypy w ramach proponowanego programu sfinansowane zostaną w całości z budżetu Miasta i Gminy Piekoszów.

Planowane koszty przedstawiają się następująco:

2023 r.	300 osób	300x125 zł	= 37 500 zł
2024 r.	300 osób	300x125 zł	= 37 500 zł
			75 000,00 zł

Do planowanego kosztu programu szczepień należy doliczyć kwotę 2000 zł tytułem przygotowania kampanii informacyjno-promocyjnej na lata 2023 – 2024.

Całkowity koszt programu szczepień na lata 2023 – 2024 planowany jest na kwotę **77 000 zł**.

c. Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne

Szczepieniu powinny się poddać zwłaszcza osoby z grup wysokiego ryzyka wystąpienia powikłań pogrypowych i osoby, które mogą stanowić źródło zakażenia dla osób z grupy wysokiego ryzyka.

6. Monitorowanie i ewaluacja

a. Ocena zgłaszalności do Programu

Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu programu na podstawie list uczestnictwa. Zgłaszalność do programu zweryfikowana będzie na podstawie listy osób, które

zakończyły szczepienia. Ponadto informacje udzielane przez lekarzy oraz pielęgniarki środowiskowe mogą wpłynąć pozytywnie na frekwencję.

b. Ocena jakości świadczeń w programie

Wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do organizatorów badania w zakresie jakości uzyskanych świadczeń. Jak również będą mogli wypełnić anonimową ankietę satysfakcji badającej zadowolenie uczestników i oceniającej jakość programu.

7. Okres realizacji Programu

Program zdrowotny Miasta i Gminy Piekoszów „Grypa – lepiej zapobiegać niż leczyć” zostanie zrealizowany w okresie od października 2023r. do grudnia 2023 r. i od października 2024 r. do grudnia 2024 r.

ZAKOŃCZENIE

Program ma charakter otwarty. W razie potrzeby program będzie modyfikowany.

ANKIETA SATYSFAKCJI PACJENTA
SZCZEPIENIA OCHRONNE PRZECIWKO GRYPIE

1. Jak ocenia Pan(i) poziom obsługi w rejestracji w trakcie wizyty w przychodni?

	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
a. <i>Możliwość telefonicznego połączenia z przychodnią</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. <i>Troska o pacjenta w trakcie rozmowy</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. <i>Sprawność obsługi</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. <i>Kompetentna informacja</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Jak ocenia Pan(i) poziom lekarskiej opieki medycznej w trakcie wizyty w przychodni?

	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
a. <i>Stosunek do pacjenta (życzliwość, zaangażowanie, troska o pacjenta)</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. <i>Komunikatywność (wyczerpujące i zrozumiałe przekazywanie informacji)</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. <i>Zapewnianie intymności pacjenta podczas wizyty</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. <i>Punktualność</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Jak ocenia Pan(i) poziom pielęgniarstwa medycznego w trakcie wizyty w przychodni?

	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
a. <i>Stosunek do pacjenta (życzliwość, zaangażowanie, troska o pacjenta)</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. <i>Komunikatywność (wyczerpujące i zrozumiałe przekazywanie informacji)</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. <i>Sprawność obsługi</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. <i>Czas oczekiwania na zabieg przed gabinetem</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Jak ocenia Pan(i) ogólnie dzisiejszą wizytę w przychodni?

Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio	Źle	Bardzo źle	Nie mam zdania
☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Inne uwagi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

*Bardzo dziękujemy Państwu za pomoc i wypełnienie ankiety.
Uzyskane dzięki Państwu informacje pomogą nam w zapewnieniu wysokiej jakości
świadczonych usług i zapewnieniu najwyższego komfortu naszych pacjentów.
Dlatego jesteśmy Państwu szczególnie wdzięczni za poświęcony czas.*

**SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH
NA RZECZ MIESZKAŃCÓW GMINY PIEKOSZÓW**

1. Sprawozdanie

- miesięczne, za miesiąc
- roczne, za rok

2. Liczba przyjętych pacjentów

WIEK:

55 +

3. Liczba pacjentów zaszczepionych przeciwko

Grypie

4. Uwagi:

.....

.....

.....

.....

.....

Data

.....

Podpis